

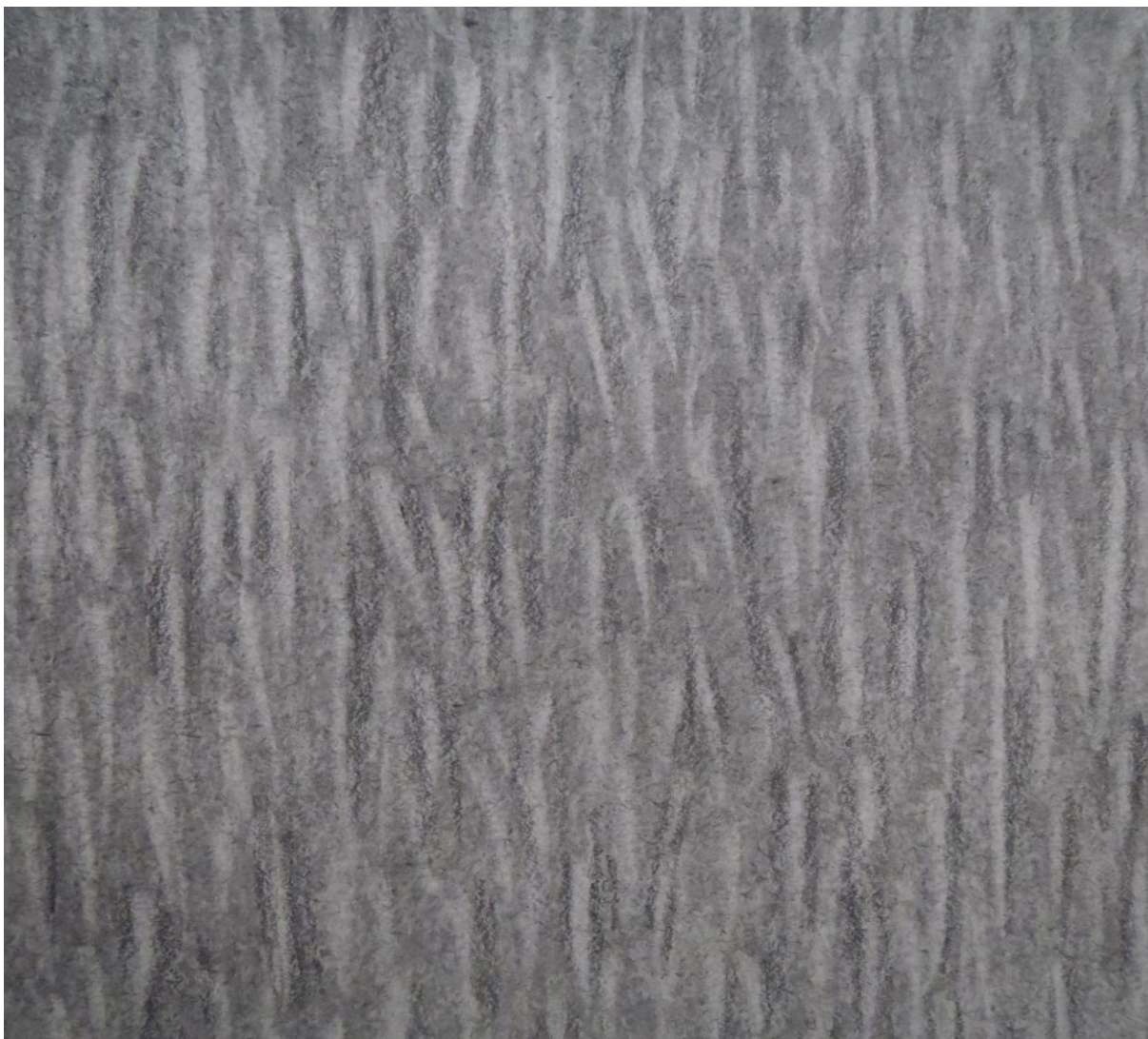
Һыт-Тыа кэм.

Һ-хыа дорбооннор.

Былыт ыгар. Чыычаахтар чыбырбаһан уурайдылар. Харамайдар, үөһнэр, лыахтар, хомурдуостар үрүө-тараа сырыстылар, саһар сир көрдөннүлэр.

Арбаа өттүтэн халлаан хара хаппах былытынан бүрүлүннэ. Хойуу бырдах сытыытыһа түстэ. Күөллэргэ, көлүйэлэргэ баһа саната күргүөмнээтэ. Ыпсары ыгыллыбыт салгынна эмискэ этин эттэ, чабылхан чабылыһа. Бастакы таммах, иккис таммах ардах буолан сири дойдуну илитэн инчэппитинэн барда. Аппаһан сыппыт ачалар, суол омуһахтара ууннан туолан таһынан баран, түргэн үрүйэ сүүрээнини бэлдьиэ сүүрүстүлэр. Этин күүскэ күргүйдээн, дойду ньуурун ньиргитэн, күөнтээн кэбистэ. Арай тохтуу түһээт, уоскуйан барда. Үүнээйигэ, буорга инэрдии саккыраата. Дьэ!

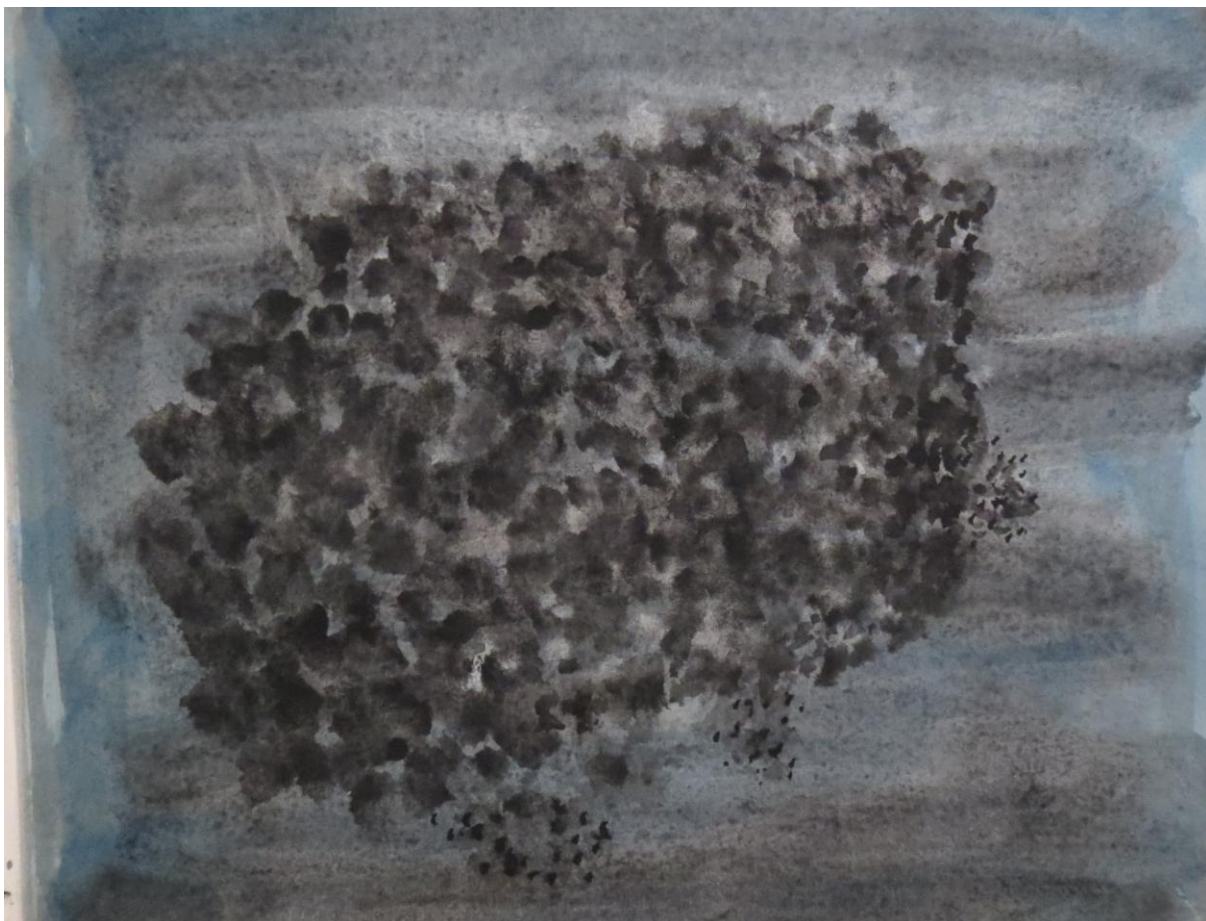
Күөхтүүр сайын ардаҕа өр буолбата, сотору буолаат уурайда. Чыыбырҕаспыт чыычаахтар талах быһыыттан “чыып-чаап” дэспитинэн бардылар. Халлаан ханас өттүттэн халла түстэ. Сир быртабыттан ороостон тахсыбыт үөн-көйүүр кыйманнас өттө, инчэҕэй сиргэ тэлгэччи ыһыллыбыт. Куйаас икки ардах сыдыаайыттан сиргэ түспүт уу, туман былыт буолан салгынна сайбанна, сиик буолан көттө. Этиннээх ардах өлгөм уутуттан тыынар эрэ тыыннаахпын дыиэбит тиллэ биэрдэ. От-үүнээйи күөбүнэн көрдө, үөрбүччэ тугу эрэ сипсистилэр, өрөкүйэ түстүлэр. Өннөөх кустук сыыр үрдүттэн үүнэн тахсан халлаанна күөгэльдийэн киэркэйдэ. Күн танара тыкта, мичээрдээн ылла – оҕолорун, саһархай алтан тимэхтэрин кырдалларга бытарыччы ысталаата. Сайынны куйаас оргуйда.

Кымыс дыргыныны кыынньар, дьэдьэн уга кытарчы буьар кэмэ үүннэ. Күөхтүүр “н-ха” дорбооннор сиргэ тарбаннылар, ньбун абай дьэбитти тойон тойук “һыт-тыа” тойугу дьээрэттэ, сири дойдуну абылаата, алгыс кынан таһаарда. Дойду иччитэ манньыйда, толору дэлэй илиитинэн бэристэ. Орто дойдуга өлгөм түругурда.

Киэһээ кэлиитэ куйаас намтаан, сөрүүн тыаллаах салгынна, бырдахтар “биьиги эмиэ үөрдүбүт ахай” дьэбитти тиллэн кэлэн эмиэ иллэнэ суох биир кэм дыгынастылар.

Киэһэрэн эрэр халлаан кэтэбириин өттүгэр аал уоттуу кытаран, былыт тобоҕо хоту диэки устан бара турда. Сарсын эмиэ н-хыа куйаас күн.

Вилена Кулун Туппут

Тулон, Франция. Бэс ыйа, 2013 съл.